

Skuteczna Aktywizacja

Wyniki Badania

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPOJNOŚCI

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W KIELCACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Cel i zakres badania

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPOJNOŚCI

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W KIELCACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOLECZNY

Cel badania

Celem głównym projektu „Skuteczna Aktywizacja” było zbadanie skuteczności oddziaływania na regionalny rynek pracy następujących form aktywizacji zawodowej bezrobotnych zrealizowanych w latach 2008 – 2009 (finansowanych z Funduszu Pracy): prace interwencyjne, staż, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych, roboty publiczne, dofinansowanie działalności gospodarczej.

Cel badania

Dla osiągnięcia celu głównego zrealizowane zostały następujące **cele szczegółowe**:

- Poznanie **efektywności zatrudnieniowej** badanych form aktywizacji, rozumianej jako stosunek liczby osób, które podjęły zatrudnienie w ciągu 6 i 12 miesięcy od zakończenia aktywizacji do liczby osób zaktywizowanych w danej formie.
- Poznanie **efektywności kosztowej** badanych form aktywizacji, rozumianej jako iloraz kosztów danej formy aktywizacji i liczby osób, które podjęły zatrudnienie w ciągu 6 i 12 miesięcy.
- Dodatkowe informacje uzyskane w wyniku badania dotyczyły:
  - Struktury społeczno-demograficznej osób aktywizowanych, w tym: zróżnicowania ze względu na płeć, wiek, miejsce zamieszkania oraz wykształcenie dla poszczególnych form aktywizacji,
  - Motywów przystępowania do aktywizacji,
  - Źródeł informacji o możliwości skorzystania z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu i opinii o nich.

Zakres badania

Badanie objęło następujące grupy respondentów:

- **Bezrobotni** zaktywizowani w ramach szkoleń, staży,
- **Bezrobotni**, którzy otrzymali jednorazowe środki na założenie działalności gospodarczej,
- **Pracodawcy**, u których osoby bezrobotne odbywały przygotowanie zawodowe oraz zatrudniający osoby bezrobotne w ramach prac interwencyjnych, refundacji kosztów zatrudnienia i robót publicznych,
- **Instytucje szkoleniowe**, które w latach 2008-2009 prowadziły szkolenia dla osób bezrobotnych na zlecenie Powiatowych Urzędów Pracy w województwie świętokrzyskim,
- **Pracownicy Powiatowych Urzędów Pracy** odpowiedzialni za aktywizację zawodową bezrobotnych.

Metodologia badania

Analiza danych zastanych (Desk research)

Informacje zebrane tą metodą stanowiły podstawę do realizacji kolejnych etapów badania.

Analiza taka została przeprowadzona we wstępnym etapie badań, jako niezbędny element wspomagający badania terenowe. W dalszej kolejności, na każdym etapie badania służyła konfrontacji informacji zdobytych z zastosowaniem pozostałych metod.

Do przeprowadzenia analizy danych zastanych zostały wykorzystane w szczególności następujące źródła danych:

- Dane z ewidencji Powiatowych Urzędów Pracy z województwa świętokrzyskiego,
- Rejestr Instytucji Szkoleniowych
- Opracowania własne WUP w Kielcach,
- Plan działań na rzecz zatrudnienia na lata 2009-2011, MPiPS, Warszawa,
- Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2009-2011, MPiPS, Warszawa,
- Publikacje regionalne Urzędu Statystycznego w Kielcach.

Wywiady pogłębione – IDI (*Individual in-Depth Interview*)

Wywiady pogłębione zostały przeprowadzane w oparciu o scenariusz strukturyzujący rozmowę. W przypadku niniejszego badania wywiady były przeprowadzane z przedstawicielami PUP z województwa świętokrzyskiego. Badaniem zostali objęci pracownicy Powiatowych Urzędów Pracy odpowiedzialni za aktywizację zawodową osób bezrobotnych.

Sposób doboru respondentów do badania

Wykonawca zrealizował wywiady z przedstawicielami Powiatowych Urzędów Pracy, funkcjonujących w województwie świętokrzyskim.

Badaniem objętych zostało 13 podmiotów.

Szczegółowy dobór przedstawicieli Powiatowych Urzędów Pracy został określony na etapie realizacji badania. Wytypowanie pracowników PUP nastąpiło na drodze konsultacji z przedstawicielami Powiatowych Urzędów Pracy objętych badaniem. Pozwoliło to na wskazanie respondentów, posiadających wiedzę adekwatną do analizowanej problematyki.

Z powodu niewskazania osoby do udziału w wywiadzie w terminie prowadzenia tej części analiz, nie został on przeprowadzony z przedstawicielem Powiatowego Urzędu Pracy w Opatowie.

Cel zastosowania

Wywiady pogłębione umożliwiły zebranie szczegółowych i pogłębionych informacji jakościowych z wybranymi respondentami. Przeprowadzenie wywiadów pogłębionych pozwoliło uzyskać materiał do analizy jakościowej.

Ankieta telefoniczna - CATI (*Computer Assisted Telephone Interviews*) z uczestnikami aktywizacji zawodowej

Badaniem kwestionariuszowym objęto reprezentatywną grupę uczestników staży, szkoleń oraz bezrobotnych, którzy uzyskali jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Liczebność i struktura próby

Aby frakcje uzyskane z dobranej próby mogły być uogólniane na populację z prawdopodobieństwem 0,95 nie popełnienia błędu, większego niż 4,0%, jej wielkość niezbędna dla niniejszego badania była założona oraz zrealizowana dla następujących grup na poziomie:

Grupa badana	Zakładana wielkość próby	Zrealizowana wielkość próby
uczestnicy szkoleń	567	570
uczestnicy staży	589	590
osoby, które podjęły działalność gospodarczą w wyniku wsparcia PUP	550	550
Ogółem	1706	1710

Respondenci badania byli dobierani w sposób losowy z warstwowaniem, ze względu na powiaty. Wielkość warstw w próbie była proporcjonalna do liczebności osób bezrobotnych, objętych daną formą wsparcia w poszczególnych powiatach.

Wielkość zrealizowanej próby była większa niż planowana z uwagi na potrzebę osiągnięcia minimalnych wartości obserwacji w warstwach.

Ankieta telefoniczna - CATI (*Computer Assisted Telephone Interviews*) z pracodawcami

Wywiady kwestionariuszowe zostały przeprowadzone z pracodawcami:

- u których w badanym okresie (2008-2009) osoby bezrobotne odbywały przygotowanie zawodowe,
- którzy w badanym okresie (2008-2009) zatrudniali osoby bezrobotne w ramach następujących form wsparcia: prace interwencyjne, refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych, roboty publiczne.

Liczebność i struktura próby

Wykonawca zakładał wykonanie ankiety z 545 pracodawcami (N=545). Liczebność ta została oszacowana dla populacji generalnej (5877), przy błędzie oszacowania na poziomie 4,0%. W trakcie realizacji badania wywiadem kwestionariuszowym objęto 566 pracodawców. Zwiększenie próby wynikało z przesłanek analogicznych względem powodów zwiększenia próby badania uczestników aktywizacji – niezbędnym było osiągnięcie minimalnych ilości obserwacji w warstwach.

Operatem doboru próby były bazy danych uzyskane z PUP województwa świętokrzyskiego. Respondenci byli dobierani w sposób losowy z warstwowaniem ze względu na powiaty. Wielkość warstw w próbie była proporcjonalna do liczebności pracodawców, którzy w badanym okresie, korzystali z form wsparcia oferowanych przez PUP w poszczególnych powiatach.

Ankieta telefoniczna - CATI (*Computer Assisted Telephone Interviews*) z przedstawicielami instytucji szkoleniowych

Wykonawca zakładał realizację wywiadów telefonicznych ze wszystkimi instytucjami szkoleniowymi, które w latach 2008-2009 współpracowały z Powiatowymi Urzędami Pracy w województwie świętokrzyskim (N= 231). Podstawą doboru jednostek do badania była lista instytucji szkoleniowych uzyskana od Zamawiającego. Spośród 231 instytucji objętych badaniem, zrealizowano 162 efektywne wywiady. Ankiety nie zostały przeprowadzone z 69 przedstawicielami badanych instytucji z powodu odmowy udziału w wywiadzie lub błędnego numeru telefonu, uwzględnionego w RIS.

Warsztat ewaluacyjny

Warsztat ewaluacyjny przeprowadzony został dnia 8 listopada 2011 roku przy udziale Członków Zespołu Badawczego oraz przedstawicieli Zamawiającego. Głównym celem warsztatu było wypracowanie ostatecznej listy, gotowych do wdrożenia rekomendacji z badania. Uwzględnienie perspektywy Zamawiającego jest bardzo ważnym elementem w każdym badaniu społecznym. Warsztat pozwolił skonfrontować rekomendacje zaproponowane przez Wykonawcę z możliwością ich wdrożenia.

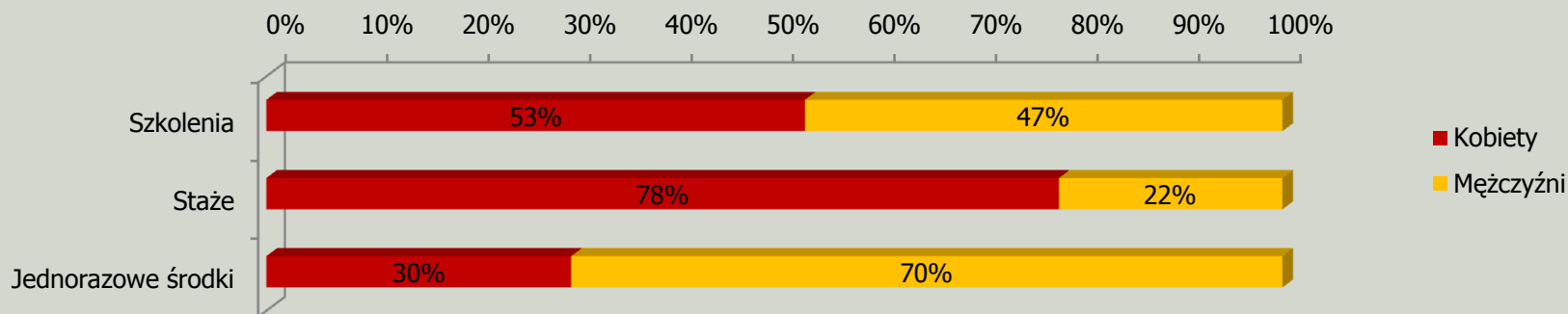
Warsztatowa forma pozwoliła na wypracowanie wspólnych wniosków i rekomendacji na podstawie wyników uzyskanych we wcześniejszych etapach badania. Zwiększyło to komplementarność technik badawczych użytych w badaniu.

Efektom ostatecznym warsztatu był zestaw głównych wniosków i rekomendacji.

Wyniki badań prowadzonych z uczestnikami aktywizacji zawodowej w postaci szkoleń, staży, dofinansowania działalności

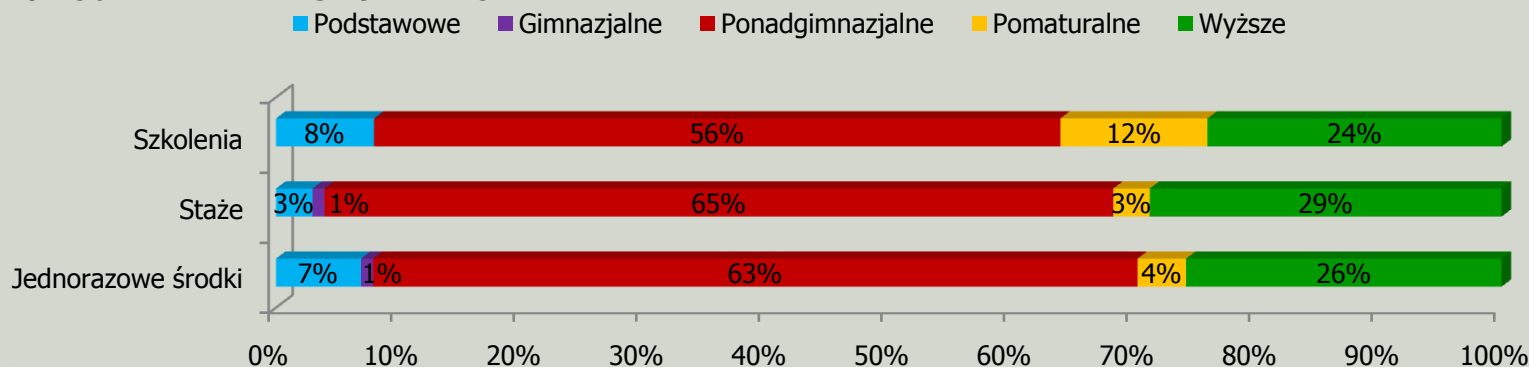

Wykres - Uczestnicy szkoleń i staże oraz osoby, które otrzymały jednorazowe środki, z podziałem na płeć

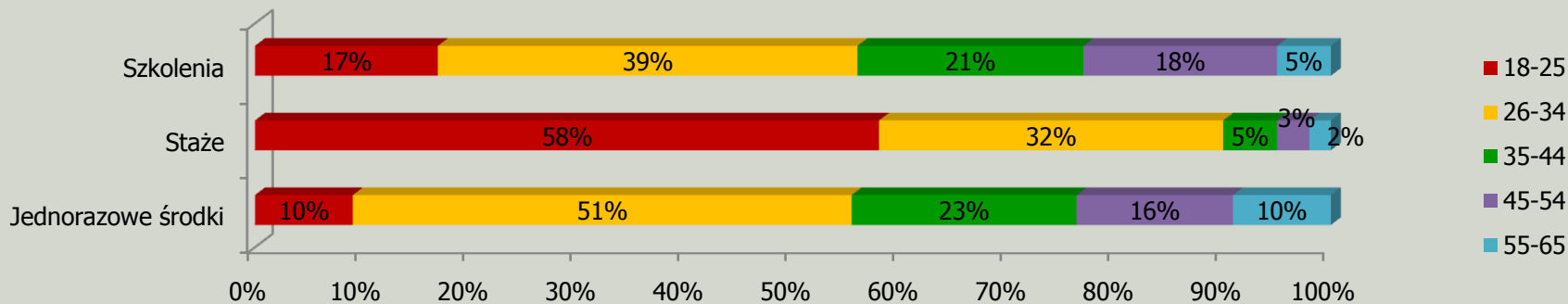
Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=570 – szkolenia, N=590 – staże, N=550 - dotacje)

Wykres - Struktura wykształcenia badanych uczestników szkoleń, staży oraz osób wspartych jednorazowymi środkami na podjęcie działalności gospodarczej

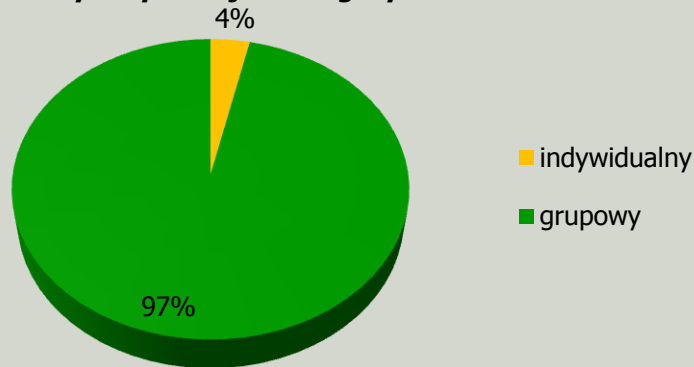
Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=570 szkolenia, N=590 – staże, N=550 – dotacje)

Wykres - Wiek badanych uczestników szkoleń, staży oraz osób oraz osób wspartych jednorazowymi środkami na podjęcie działalności gospodarczej

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=570 - szkolenia, N=590 - staże, N=550 - dotacje)

Wykres - Uczestnicy aktywizacji według trybu szkoleń

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=570 - szkolenia)

Tabela - Okres pozostawania w rejestrze PUP przed udziałem we wsparciu

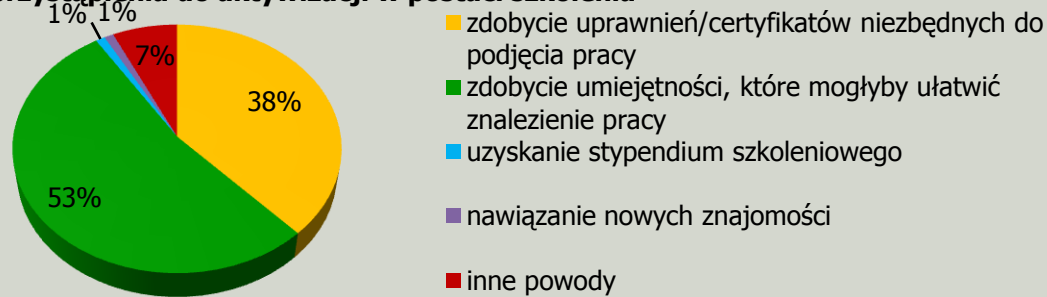
Długość pozostawania w rejestrze PUP przed udziałem we wsparciu	Staże	Dofinansowanie
krócej niż 3 miesiące	42%	29%
dłużej niż 3 miesiące, a krócej niż 6 miesięcy	20%	21%
dłużej niż 6 miesięcy, a krócej niż 12 miesięcy	13%	18%
dłużej niż 12 miesięcy	10%	11%
dłużej niż 24 miesiące	15%	21%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=590 – staże, N=550 – dotacje)

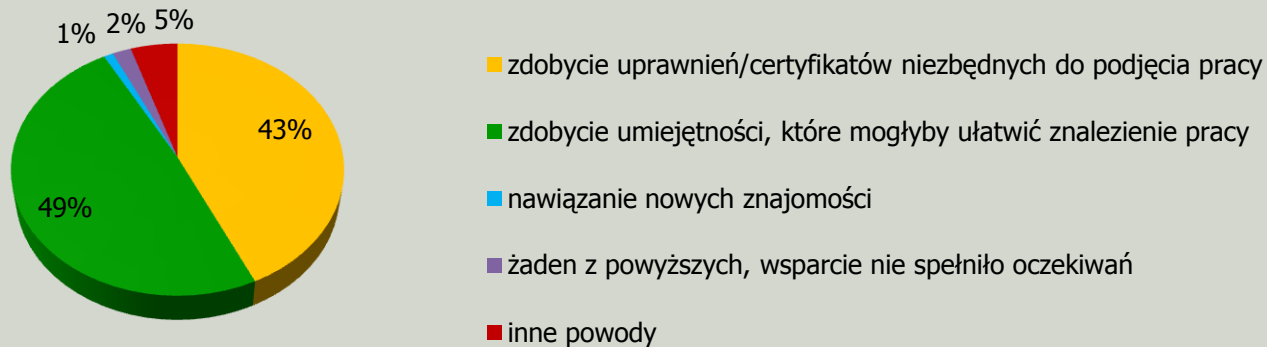
Motywy przystępowania do aktywizacji zawodowej

Wykres - Powody przystąpienia do aktywizacji w postaci szkolenia

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=570 - szkolenia)

Wykres - Najważniejsze aspekty szkolenia po zakończeniu wsparcia

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=570 - szkolenia)

Motywy przystępowania do aktywizacji zawodowej

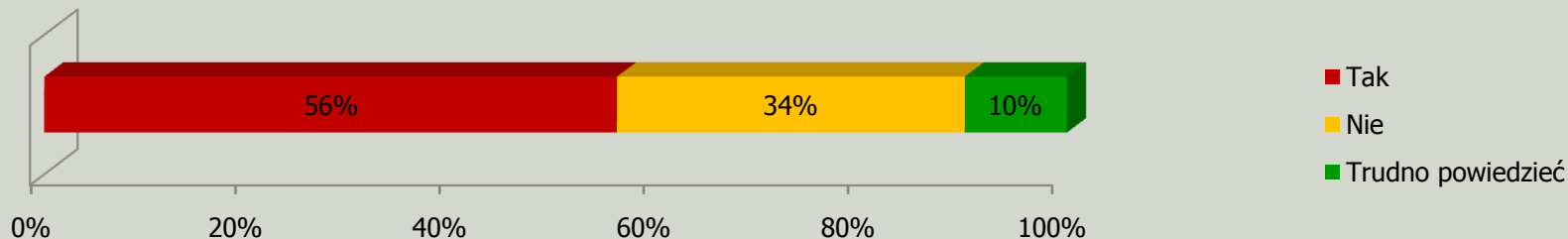
Tabela - Przyczyny podjęcia stażu oraz aspekty stażu, które okazały się najważniejsze po jego odbyciu

Czynniki	Odpowiedzi na pytanie „Z jakich powodów zdecydował/a się Pan/i na odbycie stażu?”	Odpowiedzi na pytanie „Który z wymienionych przed chwilą powodów miał dla Pana/i największe znaczenie po zakończeniu stażu?”
zdobycie doświadczenia zawodowego	50%	58%
zdobycie kwalifikacji niezbędnych do podjęcia pracy	28%	25%
uzyskanie stypendium stażowego	8%	4%
nawiązanie kontaktów z pracodawcami	5%	5%
nawiązanie nowych znajomości	1%	2%
inne powody	8%	4%
żaden z powyższych, wsparcie nie spełniło oczekiwań	0%	1%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=590 - staże)

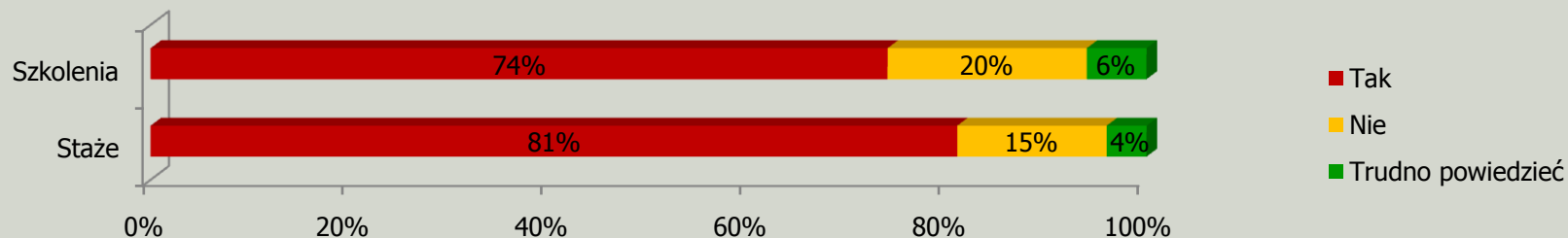
Motywy przystępowania do aktywizacji zawodowej

Wykres - Odpowiedzi na pytanie: Czy po udziale w szkoleniu lepiej sobie Pan/i radzi na rynku pracy niż przed otrzymaniem wsparcia?

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=570 - szkolenia)

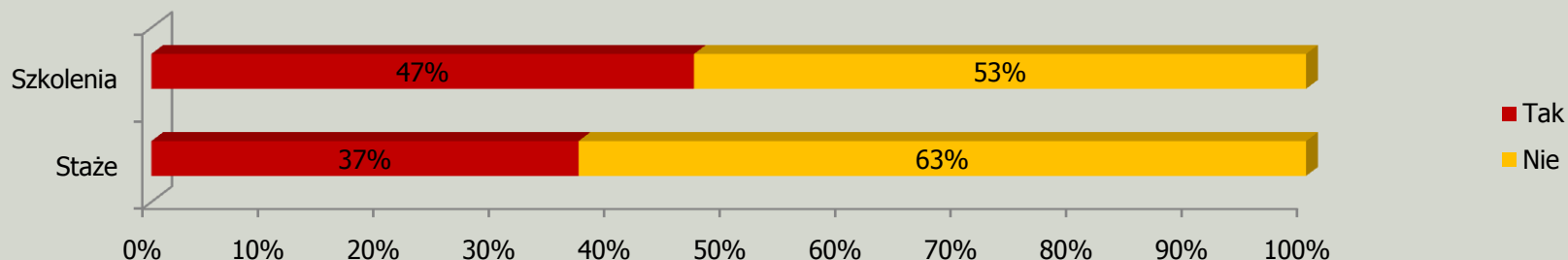
Wykres - Adekwatność zakresu wsparcia PUP w stosunku do potrzeb uczestników staży i szkoleń

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=570 – szkolenia, N=590 – staże)

Postawy osób uczestniczących w aktywizacji zawodowej

Wykres - Odpowiedzi na pytanie: Czy brał/a Pan/i udział w innych formach aktywizacji zawodowej?

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=570 – szkolenia, N=590 – staże)

Tabela - Motywy skorzystania z innej formy aktywizacji zawodowej

Odpowiedzi na pytanie: Z jakich powodów przystąpił/a Pan/i do innej formy aktywizacji?		
Motywy	Szkolenia	Staże
możliwość zdobycia nowych umiejętności/kwalifikacji	72%	59%
możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego	31%	65%
skierowanie przez pracownika PUP	16%	10%
możliwość uzyskania dyplomu lub certyfikatu	15%	14%
nawiązanie nowych znajomości	2%	3%
zdobycie środków finansowych na założenie firmy	1%	1%
inne	7%	6%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI, pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100% (N=268 - szkolenia, N=218 – staże – osoby, które skorzystały z innych, form aktywizacji zawodowej)

Postawy osób uczestniczących w aktywizacji zawodowej

Tabela - Dodatkowe działania podejmowane w celu zwiększenia szans na rynku pracy

Dodatkowe działania bezrobotnych	Szkolenia	Staże
szukałem/łam pracy poprzez rodzinę, znajomych	30%	25%
zacząłem/ęłam szukać pracy poza miejscem zamieszkania	23%	22%
podjąłem/ęłam dalsze kształcenie (szkoła/studia)	14%	37%
odbyłem/am kurs/szkolenie niefinansowane przez PUP	12%	7%
podjąłem/ęłam naukę języka obcego	5%	6%
zdobyłem/am nowe kwalifikacje	5%	3%
nie podejmowałem/am tego typu działań	32%	33%

staże)

olenia, N=590 –

Tabela -Uzupełnianie wiedzy po zakończeniu szkolenia

Odpowiedzi na pytanie: Czy po zakończeniu szkolenia uzupełniał/a Pan/i wiedzę, w zakresie, którego dotyczyło wsparcie?	
Tak, samodzielnie uzupełniałem/am wiedzę	24%
Tak, odbyłem/am następny kurs/szkolenie z tego zakresu	8%
Nie	68%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=570 - szkolenia)

Postawy osób uczestniczących w aktywizacji zawodowej

Tabela - Sposoby wyboru kierunku szkolenia oraz miejsca realizacji

Odpowiedzi na pytanie: W jaki sposób wybrał/a Pan/i kierunek szkolenia oraz miejsce realizacji?	
samodzielnie wybrałem kierunek, spoza oferty PUP	53%
skorzystałem/łam z oferty PUP	44%
inny	2%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=570)

Tabela - Sposoby poszukiwania miejsca odbywania staży

Odpowiedzi na pytanie: W jaki sposób znalazł/a Pan/i miejsce odbywania stażu?	
samodzielnie poszukiwałem/am wśród pracodawców	65%
skorzystałem/łam z oferty PUP	25%
poprzez ogłoszenie pracodawcy	8%
inny	2%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=590 – staże)

Postawy osób uczestniczących w aktywizacji zawodowej

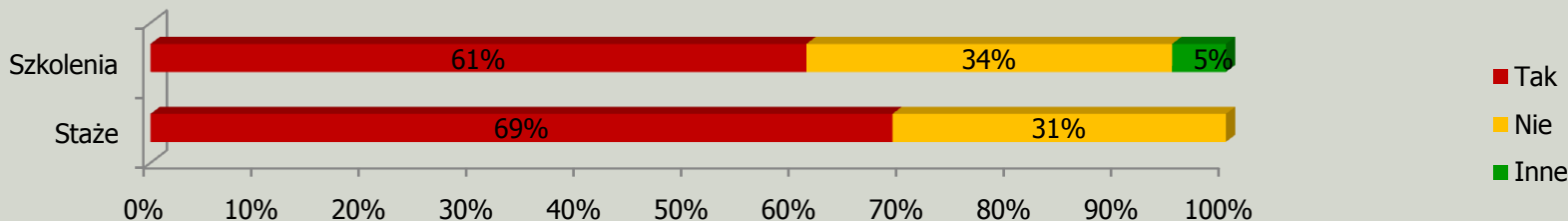
Tabela - Najbardziej przydatne źródła informacji na temat zasad i możliwości uzyskania wsparcia w postaci szkoleń, stażu oraz jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej

Źródło informacji	Szkolenia	Staż	Jednorazowe środki
informacje od pracownika PUP	43%	31%	34%
rodzina, znajomi	16%	35%	48%
strona internetowa	16%	16%	10%
prasa, radio, telewizja	11%	3%	3%
informacje zamieszczonej w siedzibie PUP	8%	4%	3%
inny sposób,	6%	11%	2%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=570 – szkolenia, N=590 – staże, N=550 - dotacje)

Skuteczność zatrudnieniowa aktywizacji

Wykres - Odpowiedzi na pytanie: Czy po zakończeniu wsparcia podjął/ęła Pan/i pracę?

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=570 – szkolenia, N=590 – staże)

Tabela - Odpowiedzi na pytanie: Kiedy po zakończeniu wsparcia podjął/ęła Pan/i pracę?

	Szkolenia		Staże	
	Procent	Procent skumulowany	Procent	Procent skumulowany
bezpośrednio po szkoleniu.	21%	21%	49%	49%
w okresie do 1 miesiąca.	9%	30%	6%	54%
w okresie do 3 miesięcy.	17%	47%	7%	61%
w okresie od 3 do 6 m-cy.	19%	66%	13%	74%
w okresie od 6 do 12 m-cy.	17%	82%	11%	86%
w okresie dłuższym niż rok (12 miesięcy).	11%	93%	11%	97%
w okresie dłuższym niż dwa lata (24 miesiące).	7%	100%	3%	100%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=350 – szkolenia, N=409 – staże – respondenci, którzy podjęli zatrudnienie po zakończeniu wsparcia)

Skuteczność zatrudnieniowa aktywizacji

Tabela - Forma zatrudnienia osób, które podjęły pracę

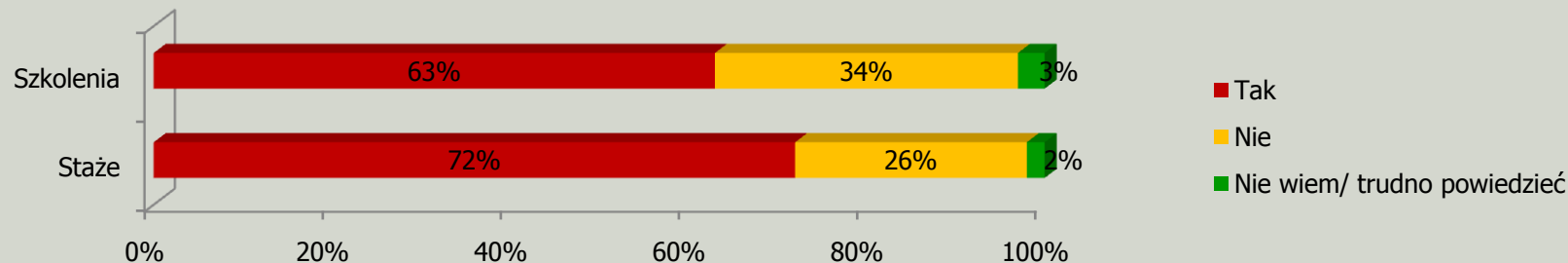
Jaka jest Pana/i forma zatrudnienia?	Szkolenia	Staże
umowa o pracę na czas określony	60%	50%
umowa o pracę na czas nieokreślony	32%	38%
umowa zlecenia	6%	9%
umowa o dzieło	2%	0%
umowa na zastępstwo	0%	1,5%
inna	0%	1,5%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=220 – szkolenia, N=272 – staże – respondenci, którzy byli zatrudnieni w momencie badania)

Skuteczność zatrudnieniowa aktywizacji

Wykres - Odpowiedzi na pytanie: Czy udział w szkoleniu, stażu przyczynił się w jakimkolwiek stopniu do znalezienia przez Pana/Panią pracy?

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=350 – szkolenia, N=409 – staże – respondenci, którzy podjęli jakąkolwiek pracę po ukończeniu wsparcia)

Tabela - Przyczyny braku skuteczności szkoleń i staży

	Szkolenia	Staże
brak ofert pracy po odbyciu stażu/szkolenia	52%	58%
wsparcie było niedopasowane do wykształcenia	19%	26%
nie zdobyłem/am odpowiednich umiejętności/kwalifikacji	5%	2%
inne powody	34%	21%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=115 – szkolenia, N=106 – staże – respondenci, którzy znaleźli pracę po aktywizacji i jednocześnie stwierdzili, że wsparcie nie przyczyniło się do znalezienia pracy)

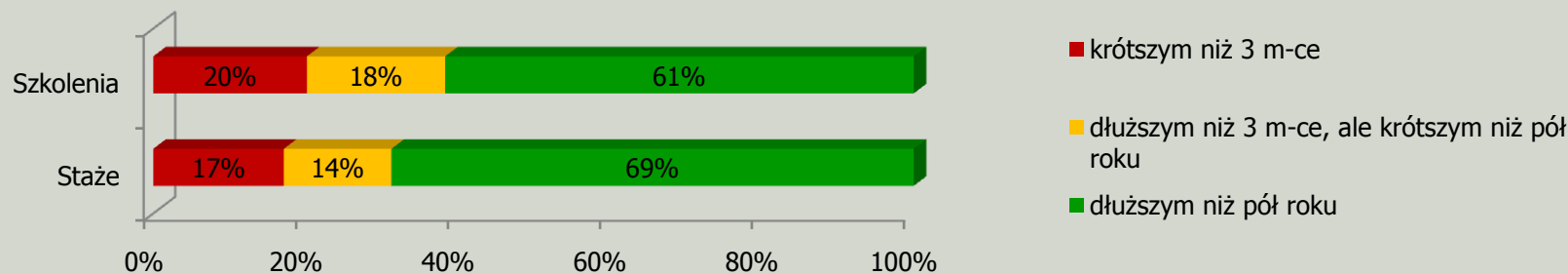
Skuteczność zatrudnieniowa aktywizacji

Tabela - Status na rynku pracy uczestników szkoleń i staży

Jaka jest Pana/i obecna sytuacja na rynku pracy?	Szkolenia	Stáže
jestem zatrudniony/a	40%	46%
prowadzę własną firmę	9%	3%
pracuję w gospodarstwie rolnym	1%	1%
jestem bezrobotny/a, zarejestrowany/a w urzędzie pracy	36%	26%
jestem bezrobotny/a i uczestniczę w aktywizacji zawodowej (np. odbywam staż/szkolenie/przygotowanie zawodowe/prace interwencyjne)	1%	2%
jestem bezrobotny/a, ale nie jestem zarejestrowany/a w urzędzie pracy	7%	9%
uczę się/studiuję w trybie dziennym	1%	10%
inne	4%	2%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=570 – szkolenia, N=590 – staże)

Wykres - Odpowiedzi na pytanie: W jakim okresie stracił/a Pan/i pracę?

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=87 – szkolenia, N=102 – staże – respondenci, którzy podjęli pracę lecz utracili ją do momentu badania)

Charakterystyka firm powstałych dzięki wsparciu PUP

Tabela - Branża działalności założonych przedsiębiorstw

Jaka jest główna branża działalności Pana/ Pani firmy?		
Branża	Sekcja PKD	% odpowiedzi
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	A	1%
Przemysł, w tym także poligrafia, produkcja mebli, naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	C	6%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię: elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze	D	3%
Budownictwo	F	30%
Handel	G	22%
Naprawa pojazdów samochodowych		6%
Transport i magazynowanie	H	1%
Hotelarstwo i gastronomia	I	1%
Informatyka i telekomunikacja (ICT), w tym działalność wydawnicza, produkcja filmów, nagrań dźwiękowych, nadawanie programów	J	4%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	K	4%
Obsługa rynku nieruchomości	L	1%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, w tym m.in.: Działalność prawnicza, rachunkowo-księgową i doradztwo podatkowe	M	1%
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, w tym: Wynajem i dzierżawa pojazdów, artykułów	N	1%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	Q	2%
Kultura i sztuka	R	2%
Pozostała działalność usługowa, w tym m.in.: Naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego	S	11%
Inna branża	-	4%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=343 - dotacje)

Charakterystyka firm powstałych dzięki wsparciu PUP

Tabela - Wsparcie PUP jako warunek założenia działalności gospodarczej

Odpowiedzi na pytanie: Czy bez otrzymania wsparcia z PUP założyłby/łaby Pan/i firmę	
Tak	34%
Nie	61%
Trudno powiedzieć	5%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=550 – dofinansowanie)

Tabela - Ocena sytuacji na rynku założonych podmiotów

Odpowiedzi na pytanie „Jak Pan/i ocenia sytuację swojej firmy na rynku?”	
bardzo dobra	9%
dobra	55%
przeciętna	30%
zła	4%
bardzo zła	1%
trudno powiedzieć	2%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=343 - dotacje)

Charakterystyka firm powstałych dzięki wsparciu PUP

Tabela - Planowane inwestycje/działania rozwojowe w założonych przedsiębiorstwach

Odpowiedzi na pytanie Jak Pan/i ocenia czy w najbliższym czasie zrealizuje Pan/i następujące przedsięwzięcia?	
zakup maszyn/urządzeń	58%
zmiany kadrowe	41%
zakup nieruchomości	10%
wprowadzenie nowego produktu/usługi	9%
zwiększenie produkcji/liczby świadczonych usług	7%
wejście na nowy rynek (regionalny, krajowy, międzynarodowy)	6%
modyfikacja produktów/usług	3%
remont nieruchomości	2%
planują inne przedsięwzięcie/inwestycje	4%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=198 - dotacje)

Tabela - Skala możliwych inwestycji bez wsparcia PUP w nowopowstałe przedsiębiorstwa

Odpowiedzi na pytanie: W jakim stopniu bez wsparcia z PUP zrealizowałyby/łaby Pan/i inwestycje związane z założeniem firmy?	
w zakładanym zakresie	26%
w ograniczonym zakresie	72%
trudno powiedzieć	2%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=188 – dofinansowanie – osoby, które założyły przedsiębiorstwa bez wsparcia PUP)

Charakterystyka firm powstałych dzięki wsparciu PUP

Tabela - Bariery rozwoju firm

Odpowiedzi na pytanie „Jakie są bariery rozwoju Pana/i firmy?”	
zbyt duże koszty działalności	49%
zbyt duża konkurencja	43%
zbyt mała liczba klientów/mały popyt na produkty, usługi	15%
przepisy prawa	9%
utrudniony dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania	7%
procedury administracyjne	6%
brak wykwalifikowanych pracowników	5%
inne	10%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=305 - dotacje)

Tabela - Przyczyny zbyt dużych kosztów działalności

zbyt wysokie stawki ZUS	87%
zbyt wysokie koszty produkcji/świadczenia usług	24%
zbyt wysokie podatki	17%
inne	7%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=149 - dotacje)

Tabela - Czynniki rozwoju przedsiębiorstw

Odpowiedzi na pytanie „Co Pana/i zdaniem przyczynia się do rozwoju Pana/i firmy?”	
duża liczba klientów/duży popyt na produkty usługi	47%
niskie koszty działalności	23%
wykwalifikowani pracownicy	13%
słaba konkurencja na rynku	12%
dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania	11%
działania władz samorządowych/centralnych wspierające przedsiębiorczość	1%
kolejne inwestycje	1%
inne	29%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=330 - dotacje)

Charakterystyka firm powstałych dzięki wsparciu PUP

Tabela - Odsetek podmiotów funkcjonujących w okresie 12/24 miesiące od wsparcia w postaci jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Okres funkcjonowania firmy	Odsetek funkcjonujących podmiotów
12 miesięcy od uzyskania wsparcia	98%
24 miesiące od uzyskania wsparcia	79%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=550 – dofinansowanie)

Tabela - Przyczyny zakończenia działalności gospodarczej

Odpowiedzi na pytanie: Dlaczego zamknął Pan/zamknęła Pani firmę? Proszę podać najważniejszy powód zamknięcia firmy	
nierentowność firmy	71%
powody osobiste, w tym macierzyństwo	7%
podjęcie pracy w kraju	6%
zły stan zdrowia	3%
wyjazd zagraniczny	1%
inne	12%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=163 – dofinansowanie – pomioty, które zakończyły działalność)

Tabela - Źródła niskiej rentowności zamkniętych firm

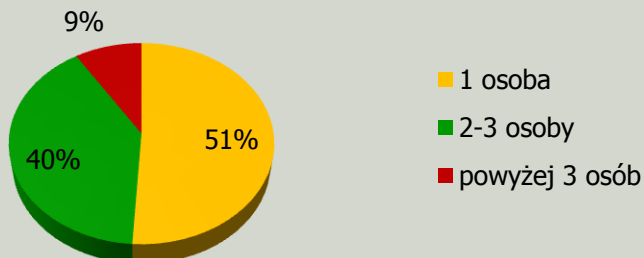
Odpowiedzi na pytanie: Z jakich powodów firma była nierentowna?	
zbyt wysokie stawki ZUS	44%
brak klientów/odbiorców	31%
zbyt wysokie koszty produkcji/świadczenia usług	17%
zbyt wysokie podatki	2%
inne powody	6%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=115 – dofinansowanie – pomioty, zamknięte z powodu nierentowności)

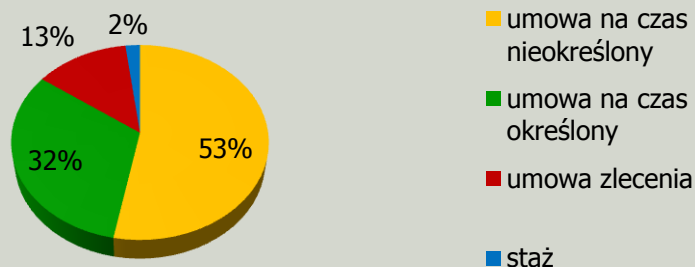
Charakterystyka firm powstałych dzięki wsparciu PUP

Wykres - udział podmiotów, w których powstały nowe miejsca pracy, ze względu na liczbę osób

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=85 – dofinansowanie – osoby, które w momencie badania prowadziły działalność gospodarczą i zatrudniały pracowników)

Wykres - Udział osób zatrudnionych w badanych podmiotach według form zatrudnienia

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=165 – dofinansowanie – liczba miejsc pracy powstałych w badanych podmiotach z uwzględnieniem formy zatrudnienia)

Charakterystyka firm powstałych dzięki wsparciu PUP

Tabela - Stanowiska pracy na jakie planowany jest nabór.

Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	48%
Pracownicy usług i sprzedawcy	20%
Technicy i inny średni personel	10%
Pracownicy biurowi	10%
Specjaliści	7%
Pracownicy przy pracach prostych	7%
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	5%
Kierownicy	0%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI, pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100% (N=81 – dofinansowanie – osoby, które w momencie badania prowadziły działalność gospodarczą i planowały wzrost zatrudnienia)

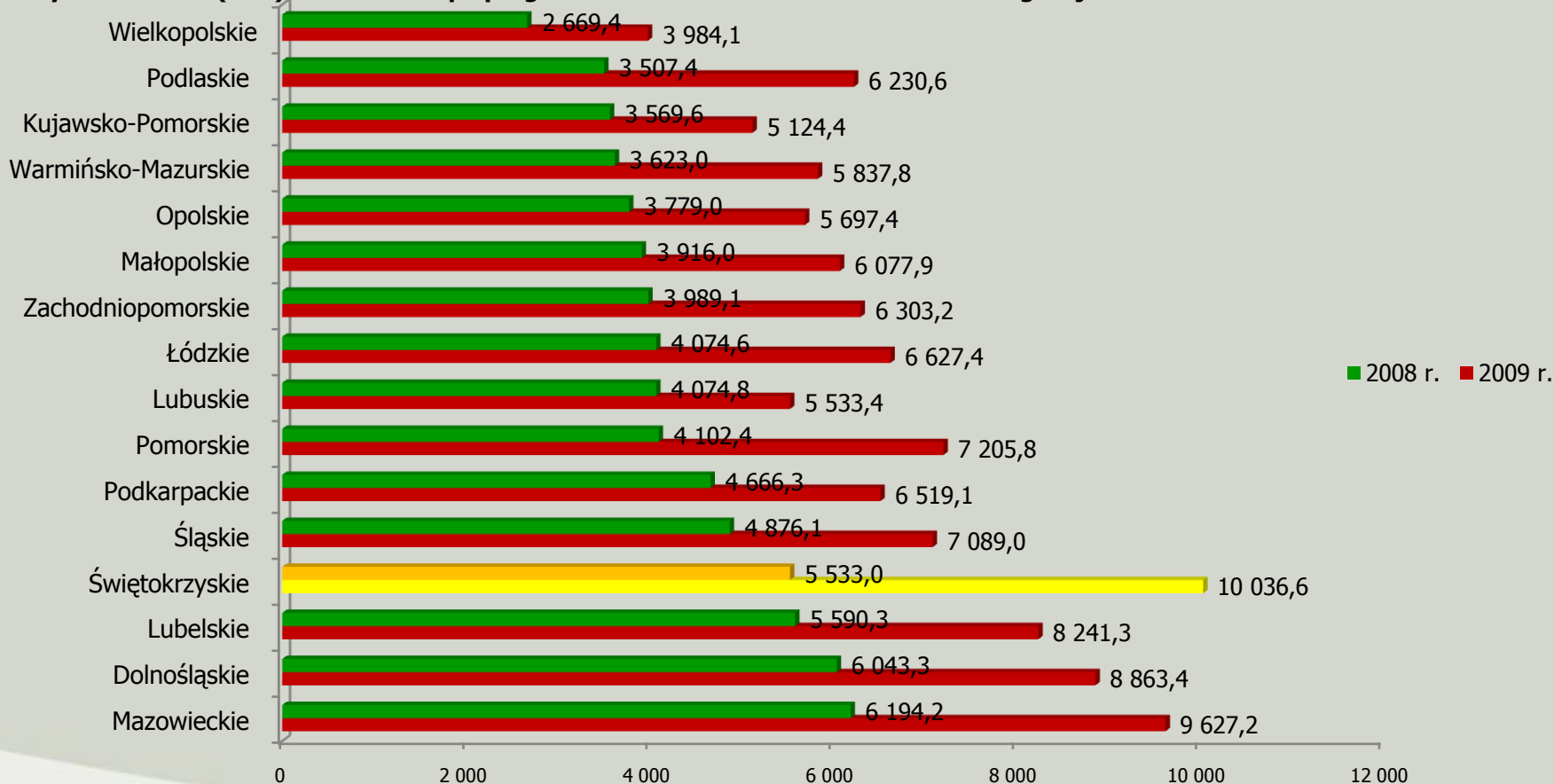
Tabela - Czynniki w największym stopniu wpływające na wybór nowego pracownika.

umiejętność obsługi maszyn, urządzeń i oprogramowania, w tym prawo jazdy	46%
doświadczenie zawodowe	24%
wykształcenie kierunkowe	10%
uprawnienia specjalistyczne/ukończone kursy	9%
umiejętności miękkie, cechy osobowościowe	7%
inne	5%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=81 – dofinansowanie – osoby, które w momencie badania prowadziły działalność gospodarczą i planowały wzrost zatrudnienia)

Efektywność kosztowa aktywizacji

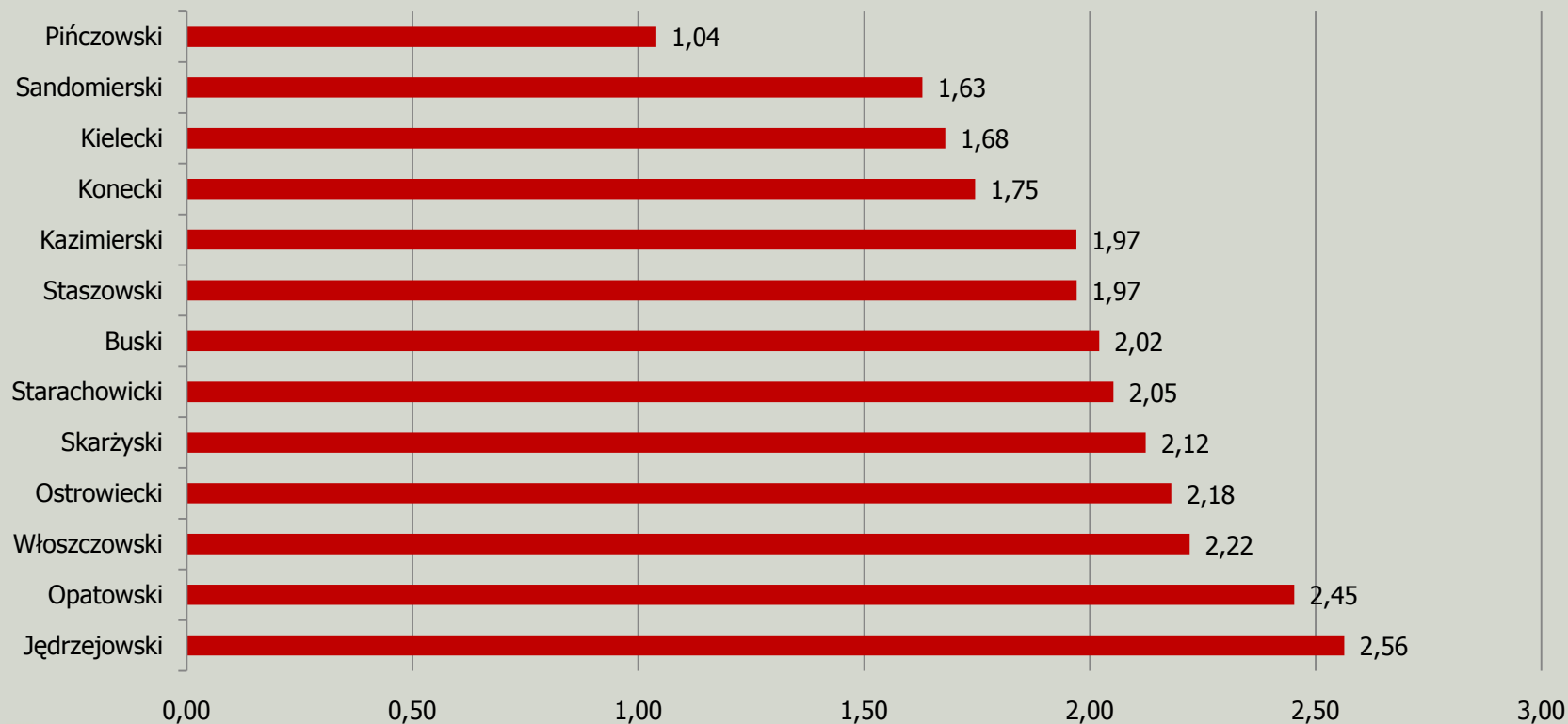
Wykres - Koszt (w zł) zatrudnienia po programie szkoleń w 2008 i 2009 roku według województw

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPIPS

Efektywność kosztowa aktywizacji

Wykres - Przeciętny koszt szkolenia na jednego uczestnika wsparcia (w tys. zł)

Źródło: Badania własne na podstawie kolejnych wydań (za lata 2008-2009) Analiza i ocena sytuacji na rynku pracy w województwie świętokrzyskim, Wojewódzki Urząd Pracy, Kielce.

Efektywność kosztowa aktywizacji

Tabela - Efektywność kosztowa szkoleń ogółem dla województwa lata 2008-2009

okres po zakończeniu szkolenia	skuteczność zatrudnieniowa	koszt aktywizacji (w tys. zł)	liczba osób objętych wsparciem	efektywność kosztowa w tys. zł
do 6 m-cy	41%	18 778,1	10 107	4,58
do 12 m-cy	50%	18 778,1	10 107	3,69
w chwili badania	51%	18 778,1	10 107	3,65

Źródło: Badania własne na podstawie kolejnych wydań (za lata 2008-2009) Analiza i ocena sytuacji na rynku pracy w województwie świętokrzyskim, Wojewódzki Urząd Pracy, Kielce oraz ankieta CATI (N=570)

Tabela - Efektywność kosztowa staży ogółem dla województwa lata 2008-2009

okres po zakończeniu stażu	skuteczność zatrudnieniowa	koszt aktywizacji (w tys. zł)	liczba osób objętych wsparciem	efektywność kosztowa w tys. zł
do 6 m-cy	51%	149 401,8	30 367	9,58
do 12 m-cy	60%	149 401,8	30 367	8,25
w chwili badania	49%	149 401,8	30 367	10,04

Źródło: Badania własne na podstawie kolejnych wydań (za lata 2008-2009) Analiza i ocena sytuacji na rynku pracy w województwie świętokrzyskim, Wojewódzki Urząd Pracy, Kielce oraz ankieta CATI (N=590)

Tabela - Efektywność kosztowa środków na podjęcie działalności gospodarczej ogółem dla województwa lata 2008-2009

okres po zakończeniu stażu	skuteczność zatrudnieniowa	koszt aktywizacji (w tys. zł)	liczba osób objętych wsparciem	efektywność kosztowa w tys. zł
do 12 m-cy	98%	76 113,2	4 962	15,65
do 24 m-cy	79%	76 113,2	4 962	19,42
w chwili badania	62%	76 113,2	4 962	24,74

Źródło: Badania własne na podstawie kolejnych wydań (za lata 2008-2009) Analiza i ocena sytuacji na rynku pracy w województwie świętokrzyskim, Wojewódzki Urząd Pracy, Kielce oraz ankieta CATI (N=550)

Subsydiowane formy zatrudnienia

Tabela - Formy wsparcia wykorzystywane najczęściej w badanych podmiotach

Odpowiedzi na pytanie: Które z poniższych form wsparcia bezrobotnych były wykorzystywane najczęściej w Pana/i firmie/instytucji?		
Forma wsparcia	Liczebność	Procent
Prace interwencyjne	113	20%
Przygotowanie zawodowe	261	46%
Doposażenie stanowiska pracy	172	30%
Roboty publiczne	20	4%
Ogółem	566	100%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=566 - pracodawcy)

Tabela - Płeć osób uczestniczących w aktywizacji zawodowej w badanych podmiotach

Które z poniższych form wsparcia bezrobotnych były wykorzystywane najczęściej w Pana/i firmie/instytucji?	Tylko kobiety	Tylko mężczyźni	Zarówno kobiety jak i mężczyźni
Prace interwencyjne	35%	19%	46%
Przygotowanie zawodowe	49%	10%	41%
Doposażenie stanowiska pracy	29%	58%	13%
Roboty publiczne	40%	10%	50%
Ogółem	40%	26%	34%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI, pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100% (N=566 - pracodawcy)

Tabela - Struktura wiekowa osób uczestniczących w aktywizacji zawodowej w badanych podmiotach

Forma wsparcia	Wiek osób zatrudnionych					nie wiem/ nie pamiętam
	18-25	26-34	35-44	45-54	55-65	
Prace interwencyjne	38%	66%	54%	43%	12%	2%
Przygotowanie zawodowe	72%	44%	27%	18%	4%	0%
Doposażenie stanowiska pracy	41%	59%	30%	17%	4%	0%
Roboty publiczne	20%	70%	80%	40%	20%	0%
Ogółem	54%	54%	35%	24%	6%	0%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI, pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100% (N=566 - pracodawcy)

Tabela - Wykształcenie osób uczestniczących w aktywizacji zawodowej w badanych podmiotach

Forma wsparcia	Wykształcenie zatrudnionych osób				nie wiem/ nie pamiętam
	podstawowe	gimnazjalne	ponadgimnazjalne	wyższe	
Prace interwencyjne	36%	10%	81%	33%	4%
Przygotowanie zawodowe	8%	2%	83%	39%	2%
Doposażenie stanowiska pracy	1%	1%	80%	24%	2%
Roboty publiczne	60%	20%	100%	30%	0%
Ogółem	14%	4%	82%	33%	3%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI, pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100% (N=566 - pracodawcy)

Tabela - Okres funkcjonowania na rynku badanych podmiotów

Forma wsparcia	Doświadczenie podmiotu			
	do 5 lat	6-10 lat	11-20 lat	powyżej 20 lat
Prace interwencyjne	16%	26%	37%	21%
Przygotowanie zawodowe	25%	28%	33%	14%
Doposażenie stanowiska pracy	27%	19%	45%	10%
Roboty publiczne	0%	0%	100%	0%
Ogółem	25%	23%	39%	13%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=367 – pracodawcy - podmioty, które prowadzą działalność gospodarczą)

Tabela - Stan zatrudnienia w badanych podmiotach

Forma wsparcia	Odpowiedzi na pytanie: Jaki jest obecny stan zatrudnienia w Pana/i firmie/ w Pana/i podmiocie?			
	1-9 pracowników	10- 49 pracowników	50-250 pracowników	więcej niż 250 pracowników
Prace interwencyjne	27%	50%	24%	0%
Przygotowanie zawodowe	42%	44%	12%	2%
Doposażenie stanowiska pracy	70%	28%	1%	1%
Roboty publiczne	0%	100%	0%	0%
Ogółem	46%	42%	10%	1%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=566 – pracodawcy)

Tabela - Główna branża działalności badanych podmiotów

Odpowiedzi na pytanie: Jaka jest główna branża działalności Pana/ Pani firmy?				
Branża	Prace interwencyjne	Przygotowanie zawodowe	Doposażenie stanowiska pracy	Ogółem
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6%	3%	1%	2%
Przemysł	6%	12%	12%	11%
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami	0%	1%	1%	1%
Budownictwo	18%	7%	17%	12%
Handel	41%	35%	27%	32%
Naprawa pojazdów samochodowych	0%	3%	12%	7%
Transport i magazynowanie	0%	4%	2%	3%
Hotelarstwo i gastronomia	6%	7%	4%	5%
Informatyka i telekomunikacja (ICT)	0%	1%	0%	1%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6%	0%	5%	3%
Obsługa rynku nieruchomości	0%	1%	0%	1%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0%	3%	5%	3%
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	0%	5%	2%	3%
Edukacja	6%	3%	2%	3%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0%	7%	1%	3%
Kultura i sztuka	0%	0%	1%	1%
Sport i rekreacja	0%	0%	1%	1%
Pozostała działalność usługowa,	12%	9%	8%	9%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=359 – pracodawcy – podmioty prowadzące działalność gospodarczą)

Przesłanki i preferencje pracodawców korzystających z subsydiowanych form zatrudnienia

Tabela - Powody skorzystania z subsydiowanych form zatrudnienia

Forma wsparcia	Odpowiedzi na pytanie: Z jakich powodów zdecydował/a się Pan/i na zatrudnienie w ramach form aktywizacji zawodowej?					
	obniżenie kosztów stworzenia miejsca pracy	obniżenie kosztów pracy	przygotowanie pracownika do wykonywania określonych obowiązków	sprawdzenie umiejętności/kwalifikacji pracownika przed zatrudnieniem	inne	trudno powiedzieć
Prace interwencyjne	18%	44%	27%	4%	8%	0%
Przygotowanie zawodowe	28%	28%	31%	6%	6%	1%
Doposażenie stanowiska pracy	63%	23%	9%	1%	2%	2%
Roboty publiczne	10%	50%	10%	0%	30%	0%
Ogółem	36%	30%	23%	4%	6%	1%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=566 – pracodawcy)

Tabela - Subsidiowane zatrudnienie w kontekście oczekiwań pracodawców

Forma wsparcia	Spełnienie oczekiwań pracodawców, którzy skorzystali z subsydiowanego zatrudnienia:		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
Prace interwencyjne	89%	10%	2%
Przygotowanie zawodowe	91%	6%	3%
Doposażenie stanowiska pracy	95%	1%	4%
Roboty publiczne	100%	0%	0%
Ogółem	92%	5%	3%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=566 – pracodawcy)

Tabela - Przyczyny nie spełnienia oczekiwań pracodawców względem subsydiowanego zatrudnienia

Formy wsparcia	Odpowiedzi na pytanie: Z jakich powodów wsparcie nie spełniło oczekiwań?		
	wymogi proceduralne	postawa pracownika	inne
Prace interwencyjne	36%	18%	46%
Przygotowanie zawodowe	0%	75%	25%
Doposażenie stanowiska pracy	0%	0%	100%
Roboty publiczne	0%	0%	0%
Ogółem	14%	48%	38%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=29 – pracodawcy – osoby, według których wsparcie nie spełniło oczekiwań)

Tabela - Sposoby uzyskania przez pracodawców informacji o możliwości skorzystania ze wsparcia

Forma wsparcia	Źródła informacji o możliwości skorzystania z form aktywizacji:				
	z prasy, radia, telewizji	ze strony internetowej	od pracownika PUP	od innych pracodawców	inny sposób
Prace interwencyjne	2%	11%	77%	9%	4%
Przygotowanie zawodowe	4%	22%	67%	11%	8%
Doposażenie stanowiska pracy	1%	21%	56%	24%	6%
Roboty publiczne	10%	20%	90%	0%	0%
Ogółem	3%	19%	66%	14%	6%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI, pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100% (N=566 – pracodawcy)

Tabela - Zakres współpracy badanych pracodawców z PUP

Forma wsparcia	Odpowiedzi na pytanie: W jakim zakresie współpracował/a Pan/i z PUP?					
	pozyskiwanie pracowników	zamieszczanie ogłoszeń o wolnym miejscu pracy	uzyskanie informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy	korzystanie z poradnictwa zawodowego dotyczącego rozwoju zawodowego osobistego/pracowników	inne	brak współpracy z PUP
Prace interwencyjne	71%	21%	11%	12%	2%	11%
Przygotowanie zawodowe	73%	20%	8%	10%	7%	8%
Doposażenie stanowiska pracy	74%	36%	9%	6%	8%	8%
Roboty publiczne	50%	30%	20%	20%	0%	10%
Ogółem	72%	25%	10%	9%	6%	9%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI, , pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100% (N=566 – pracodawcy)

Tabela - Ocena współpracy z PUP w kontekście potrzeb pracodawców

Forma wsparcia	Jak Pan/i ocenia, czy współpraca z PUP odpowiada Pana/i potrzebom jako pracodawcy?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
Prace interwencyjne	93%	4%	4%
Przygotowanie zawodowe	83%	10%	7%
Doposażenie stanowiska pracy	85%	8%	7%
Roboty publiczne	100%	0%	0%
Ogółem	86%	8%	6%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=548 – pracodawcy – osoby, które współpracowały z PUP)

Tabela - Powody dobrej współpracy z PUP

Forma wsparcia	dobra współpraca z przedstawicielami PUP	dobry dostęp do informacji	przejrzyste procedury	właściwy dobór pracowników	uzyskanie zrozumiałych, precyzyjnych informacji	inne	trudno powiedzieć
Prace interwencyjne	61%	56%	42%	51%	32%	2%	0%
Przygotowanie zawodowe	65%	56%	38%	37%	38%	4%	2%
Doposażenie stanowiska pracy	68%	63%	49%	46%	49%	1%	0%
Roboty publiczne	60%	30%	20%	20%	20%	10%	0%
Ogółem	65%	57%	42%	42%	39%	3%	1%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI, pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100% (N=472 – pracodawcy – osoby, które współpracowały z PUP oraz wskazały, że była ona wystarczająca)

Tabela - Powody niewystarczającej współpracy z PUP

Forma wsparcia	trudności we współpracy z przedstawicielami PUP	uzyskanie niezrozumiałych, nieprecyzyjnych informacji	utrudniony dostęp do informacji	nieprzejrzyste procedury	niewłaściwy dobór pracowników	inne	trudno powiedzieć
Prace interwencyjne	50%	0%	0%	0%	0%	50%	0%
Przygotowanie zawodowe	33%	25%	33%	17%	17%	50%	0%
Doposażenie stanowiska pracy	57%	86%	43%	71%	0%	14%	0%
Roboty publiczne	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Ogółem	43%	43%	33%	33%	10%	38%	0%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI, pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100% (N=42 – pracodawcy – osoby, które współpracowały z PUP oraz wskazały, że była ona niewystarczająca)

Tabela - Liczba stanowisk pracy, powstałych w ramach subsydiowanych form zatrudnienia

Subsydiowana forma zatrudnienia	Objęci wsparciem w ramach subsydiowanego zatrudnienia	
	Liczba podmiotów, które skorzystały z subsydiowanego zatrudnienia	Liczba osób bezrobotnych, które zostały objęte subsydiowanym zatrudnieniem
Prace interwencyjne	99	1600
Przygotowanie zawodowe	243	1091
Doposażenie stanowiska pracy	168	393
Roboty publiczne	20	180
Ogółem	530	3264

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=530 – pracodawcy, którzy podali liczbę osób objętych subsydiowanymi formami zatrudnienia)

Tabela - Ilość podmiotów, które utrzymały miejsca pracy po zakończeniu wsparcia

Subsydiowana forma zatrudnienia	Odpowiedzi na pytanie: Czy miejsca pracy stworzone w wyniku subsydiowanego zatrudnienia zostały utrzymane po zakończeniu wsparcia?		
	Tak	Nie	Nie wiem/nie pamiętam
Prace interwencyjne	50%	50%	0%
Przygotowanie zawodowe	57%	42%	2%
Doposażenie stanowiska pracy	84%	14%	2%
Roboty publiczne	30%	60%	10%
Ogółem	63%	36%	2%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=566 – pracodawcy)

Tabela - Miejsca pracy utrzymane w chwili badania

Subsydiowane formy zatrudnienia	Subsydiowane formy zatrudnienia w chwili badania	
	Liczba podmiotów, które utrzymały stanowiska pracy powstałe w wyniku subsydiowanego zatrudnienia	Liczba utrzymanych stanowisk pracy
Prace interwencyjne	56	244
Przygotowanie zawodowe	148	374
Doposażenie stanowiska pracy	144	294
Roboty publiczne	6	50
Ogółem	354	962

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=554 – pracodawcy, którzy utrzymali miejsca pracy powstałe w wyniku subsydiowanego zatrudnienia)

Tabela - Trwałość efektów subsydiowanych form zatrudnienia w badanych podmiotach

Subsydiowane formy zatrudnienia	Liczba podmiotów, które skorzystały z subsydiowanego zatrudnienia	Liczba podmiotów, które utrzymały stanowiska pracy powstałe w wyniku subsydiowanego zatrudnienia	Procentowy udział podmiotów, w których utrzymane zostały stanowiska pracy
Prace interwencyjne	113	56	50%
Przygotowanie zawodowe	261	148	57%
Doposażenie stanowiska pracy	172	144	84%
Roboty publiczne	20	6	30%
Ogółem	566	354	63%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=530 – pracodawcy, którzy podali liczbę osób objętych subsydiowanymi formami zatrudnienia)

Tabela - Trwałość miejsc pracy powstałych w ramach subsydiowanych form zatrudnienia

Subsydiowane formy zatrudnienia	Liczba osób bezrobotnych, które zostały objęte subsydiowanym zatrudnieniem	Liczba utrzymanych stanowisk pracy	Procentowy udział stanowisk pracy, które zostały utrzymane
Prace interwencyjne	1600	242	15%
Przygotowanie zawodowe	1091	344	32%
Doposażenie stanowiska pracy	393	308	78%
Roboty publiczne	180	40	22%
Ogółem	3264	934	29%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=530 – pracodawcy, którzy podali liczbę osób objętych subsydiowanymi formami zatrudnienia)

Tabela - Ilość osób objętych poszczególnymi formami wsparcia w latach 2008-2009

Osoby które podjęły pracę według form wsparcia	2008	2009	Ogółem
Prace interwencyjne	2 792	2 779	5 571
Roboty publiczne	1 385	2 327	3 712
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	2 232	2 043	4 275
Przygotowanie zawodowe	4 850	777	5 627

Źródło: Badania własne na podstawie kolejnych wydań (za lata 2008-2009) Analiza i ocena sytuacji na rynku pracy w województwie świętokrzyskim, Wojewódzki Urząd Pracy, Kielce

Tabela - Efektywność kosztowa (w tys. PLN) na osobę, która podjęła zatrudnienie objętą poszczególną formą wsparcia

Rodzaj wsparcia	Nakłady w tys.	Liczba osób objętych wsparciem w latach 2008 - 2009	Koszty na 1 os. w tys.
Prace interwencyjne	18 238,7	5 571	3,3
Roboty publiczne	16 933,7	3 712	4,6
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	44 671,8	4 275	10,5
Przygotowanie zawodowe	30 979,2	5 627	5,5

Źródło: Badania własne na podstawie kolejnych wydań (za lata 2008-2009) Analiza i ocena sytuacji na rynku pracy w województwie świętokrzyskim, Wojewódzki Urząd Pracy, Kielce oraz ankieta CATI (N=566 - pracodawcy)

Tabela - Efektywność kosztowa (w tys. PLN) na osobę według form wsparcia w poszczególnych latach 2008 i 2009

Rodzaj wsparcia	2008	2009
Prace interwencyjne	3,3	3,2
Roboty publiczne	4,4	4,7
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	8,9	12,2
Przygotowanie zawodowe	4,6	11,3

Źródło: Badania własne na podstawie kolejnych wydań (za lata 2008-2009) Analiza i ocena sytuacji na rynku pracy w województwie świętokrzyskim, Wojewódzki Urząd Pracy, Kielce oraz ankieta CATI (N=566 - pracodawcy)

Instytucje szkoleniowe

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPOJNOŚCI

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W KIELCACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Tabela - Odpowiedzi na pytanie: Czy po zakończonym szkoleniu w Pana/i instytucji osoby bezrobotne otrzymują pomoc w znalezieniu pracy?

zawsze	11%
często	29%
rzadko	17%
nigdy	41%
nie wiem/trudno powiedzieć	2%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=162 – instytucje szkoleniowe)

Tabela - Ocena czynników wpływających na efektywność szkoleń

Czynniki wpływające na efektywność szkoleń:	
kierunek szkolenia dopasowany do potrzeb rynku pracy	40%
zaangażowanie uczestników	19%
dopasowanie szkolenia do umiejętności/oczekiwań uczestników	12%
motywacja do podjęcia pracy	19%
inne czynniki efektywności szkoleń	9%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=162 – instytucje szkoleniowe)

Sytuacja kobiet w świetle wyników badania

Tabela - Odpowiedzi na pytanie: Czy po udziale w szkoleniu lepiej sobie Pan/i radzi na rynku pracy niż przed otrzymaniem wsparcia?

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
Kobieta	51%	38%	11%
Mężczyzna	62%	31%	7%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=570 –szkolenia, współczynniki korelacji: $p < 0,017$; $V = 0,12$)

Tabela - Odpowiedzi na pytanie: Czy po odbyciu stażu lepiej sobie Pan/i radzi na rynku pracy niż przed otrzymaniem wsparcia?

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
Kobieta	56%	33%	11%
Mężczyzna	82%	15%	3%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=590 –staże, współczynniki korelacji: $p < 0,001$; $V = 0,22$)

Tabela - Odpowiedzi na pytanie: Z jakich powodów zdecydował/a się Pan/i na odbycie stażu?

	zdobycie doświadczenia zawodowego	zdobycie kwalifikacji niezbędnych do podjęcia pracy	uzyskanie stypendium stażowego	nawiązanie kontaktów z pracodawcami	nawiązanie nowych znajomości	inne powody
Kobieta	51%	29%	7%	4%	0%	9%
Mężczyzna	44%	26%	14%	11%	2%	5%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=590 –staże, współczynniki korelacji: $p < 0,001$; $V = 0,2$)

Tabela - Odpowiedzi na pytanie: Czy udział w szkoleniu przyczynił się w jakimkolwiek stopniu do znalezienia przez

	Tak	Nie	Nie wiem/trudno powiedzieć
Kobieta	58%	37%	5%
Mężczyzna	69%	30%	1%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=570 –szkolenia, współczynniki korelacji: $p < 0,021$; $V = 0,14$)

Tabela - Podjęcie pracy po zakończeniu stażu

Odpowiedzi na pytanie: Czy po zakończeniu stażu podjął/ęła Pan/i pracę?			
		Kobieta	Mężczyzna
Tak	bezpośrednio po stażu	32%	40%
	w okresie do 1 miesiąca	3%	6%
	w okresie do 3 miesięcy	4%	9%
	w okresie od 3 do 6 m-cy	8%	12%
	w okresie od 6 do 12 m-cy	10%	3%
	w okresie dłuższym niż rok	7%	8%
	w okresie dłuższym niż dwa lata	2%	2%
Nie		33%	21%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=590 –staże, współczynniki korelacji: $p < 0,004$; $V = 0,19$)

Tabela - Udział uczestników staży w innych formach aktywizacji zawodowej

Odpowiedzi na pytanie: Czy brał/a Pan/i udział w innych formach aktywizacji zawodowej?		
	Tak	Nie
Kobieta	41%	59%
Mężczyzna	23%	77%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=590 –staże, współczynniki korelacji: $p < 0,001$; $V = 0,16$)

Tabela - Wiek uczestników szkoleń

	Wiek				
	18-25	26-34	35-44	45-54	55-65
Kobieta	9%	35%	29%	23%	4%
Mężczyzna	25%	44%	13%	13%	5%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=570 –szkolenia, współczynniki korelacji: $p < 0,001$; $V = 0,3$)

Tabela - Wiek uczestników staży

	Wiek				
	18-25	26-34	35-44	45-54	55-65
Kobieta	55%	34%	6%	3%	3%
Mężczyzna	71%	28%	0%	2%	0%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=590 – staże, współczynniki korelacji: $p < 0,001$; $V = 0,18$)

Tabela - Okres figurowania w rejestrze PUP przed udziałem w stażu

Odpowiedzi na pytanie: Jak długo przed rozpoczęciem stażu był/a Pan/i zarejestrowany/a w PUP jako bezrobotny/a ?

	Kobieta	Mężczyzna
krócej niż 3 miesiące	41%	47%
dłużej niż 3 miesiące, a krócej niż 6 miesięcy	19%	26%
dłużej niż 6 miesięcy, a krócej niż 12 miesięcy	14%	9%
dłużej niż 12 miesięcy	9%	12%
dłużej niż 24 miesiące?	17%	6%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=590 – staże, współczynniki korelacji: $p < 0,007$; $V = 0,16$)

Tabela - Okres figurowania w rejestrze PUP przed uzyskaniem środków na założenie firmy
Odpowiedzi na pytanie: Jak długo był/a Pan/i zarejestrowany w PUP jako bezrobotny przed uzyskaniem środków na założenie firmy?

	Kobieta	Mężczyzna
krócej niż 3 miesiące	30%	29%
dłużej niż 3 miesiące, a krócej niż 6 miesięcy	17%	22%
dłużej niż 6 miesięcy, a krócej niż 12 miesięcy	10%	21%
dłużej niż 12 miesięcy	11%	13%
dłużej niż 24 miesiące	33%	15%

Tabela - Jednorazowa dotacja z PUP jako warunek założenia firmy
Odpowiedzi na pytanie: Czy bez otrzymania wsparcia z PUP założyłby/łaby Pan/i firmę?

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
Kobieta	17%	79%	4%
Mężczyzna	41%	53%	6%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=560 – dofinansowanie, współczynniki korelacji: $p < 0,001$; $V = 0,25$)

Tabela - Funkcjonowanie nowopowstałych firm w momencie badania

Odpowiedzi na pytanie: Czy Pana/i firma nadal funkcjonuje?		
	Tak	Nie
Kobieta	48%	52%
Mężczyzna	68%	32%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=560 – dofinansowanie, współczynniki korelacji: $p < 0,001$; $V = 0,19$)

Tabela - Odpowiedzi na pytanie: Z jakich powodów Pana/i firma w chwili obecnej nie

	została zamknięta	została czasowo zawieszona
Kobieta	95%	5%
Mężczyzna	67%	33%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=207 – dofinansowanie, współczynniki korelacji: $p < 0,001$; $V = 0,34$)

Tabela - Wielkość miejscowości, w której zarejestrowane są nowopowstałe firmy

Odpowiedzi na pytanie: Proszę podać wielkość miejscowości, w której zarejestrowana jest/była Pana/ Pani firma.		
	Kobieta	Mężczyzna
Wieś	25%	47%
miasto do 5 tys. mieszkańców	5%	9%
miasto od 5 do 25 tys. mieszkańców	17%	12%
miasto od 25 do 50 tys. mieszkańców	22%	8%
miasto od 50 do 100 tys. mieszkańców	19%	14%
miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	12%	11%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=560 – dofinansowanie, współczynniki korelacji: $p < 0,001$; $V = 0,27$)

Tabela - Wykształcenie osób, które założyły firmy

	Kobieta	Mężczyzna
Podstawowe	4%	8%
Gimnazjalne	1%	1%
Ponadgimnazjalne	55%	67%
Pomaturalne	8%	2%
Wyższe	31%	24%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=560 – dofinansowanie, współczynniki korelacji: $p < 0,001$; $V = 0,21$)

Tabela - Zatrudnienie kobiet w firmach powstałych w wyniku dofinansowania działalności

Liczba firm zatrudniających pracowników	Liczba zatrudnionych pracowników ogółem	Liczba firm zatrudniających kobiety	Liczba zatrudnianych kobiet
85	165	32	54

Źródło: badanie własne, ankieta CATI (N=560 – dofinansowanie, współczynniki korelacji: $p < 0,001$; $V = 0,21$)

Tabela - Płeć osób objętych zatrudnieniem subsydiowanym

	Tylko kobiety	Tylko mężczyźni	Zarówno kobiety jak i mężczyźni
Prace interwencyjne	34%	20%	46%
Przygotowanie zawodowe	48%	10%	42%
Doposażenie stanowiska pracy	29%	57%	14%
Roboty publiczne	40%	10%	50%

Źródło: badanie własne, ankieta CATI, pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100% (N=566 – pracodawcy, współczynniki korelacji: $p < 0,001$; $V = 0,35$)

Wnioski i rekomendacje

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPOJNOŚCI

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W KIELCACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wnioski cz. I

- Na podstawie przeprowadzonych badań, zarówno w oparciu o materiał empiryczny zebrany w trakcie procesu badawczego a także po analizie danych zastanych można sformułować następujące wnioski:
- Niepokojącym zjawiskiem jest coraz większa liczba osób z wykształceniem wyższym trafiająca do zasobu bezrobocia. Oznacza to, iż opuszczają oni uczelnie bez odpowiedniego, zgodnego z wymogami pracodawców wykształcenia. Równoległe obserwujemy niską chłonność regionalnego i powiatowych rynków pracy na pracę wysokokwalifikowaną. Tendencje te znajdują potwierdzenie w danych empirycznych GUS oraz dokumentach programowych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, gdzie województwo świętokrzyskie zaliczane jest do grupy najmniej innowacyjnych regionów z silnie zaznaczoną tendencją migracji zewnętrznych osób młodych. Sytuacja ta wynika w znacznym stopniu ze struktury gospodarki województwa, zdominowanej działalnością w obszarze eksploatacji kopalin i minerałów, rozdrobnionego rolnictwa, mikroprzedsiębiorstw operujących w dziedzinie handlu i usług. Niesprzyjające dla regionalnego rynku pracy jest wymywanie zasobów pracy kwalifikowanej przez ościenne aglomeracje: Kraków, Warszawę, Łódź oraz konurbację Górnośląską.

Wnioski cz. II

- W trakcie badania okazało się, iż duża część bezrobotnych wykazuje aktywne postawy względem rynku pracy. Bezrobotni korzystający z różnych form wsparcia oczekiwali konkretnych efektów, np. zdobycia uprawnień/ certyfikatów, które zwiększałyby szansę na zatrudnienie. Badani nie zawsze odnosili sukces na rynku pracy, ale ich udział w programach wsparcia motywował bezrobotnych do intensyfikacji poszukiwań na rynku pracy, zwiększał ruchliwość, co w perspektywie może skutkować poprawą sytuacji w zakresie uzyskania zatrudnienia. Badani łączyli często kilka typów wsparcia np. udział w szkoleniu, korzystanie ze stażu, czy możliwość uzyskania dofinansowania do otworzenia własnej działalności gospodarczej.
- Z analiz MPiPS wynika, iż rosną przeciętne koszty uczestnictwa w programie szkoleń, a co za tym idzie rosną także koszty zatrudnienia po programie szkoleń w przeliczeniu na 1 osobę, na tym tle w badanym okresie województwo świętokrzyskie wypada niekorzystnie – zaobserwowano najwyższy poziom kosztów w kraju. W związku z tym sugerować można ograniczenie nakładów na tę formę wsparcia.

Wnioski cz. III

- Na uwagę zwraca duża popularność stażu jako formy wsparcia, przy czym obserwowane jest zjawisko nadmiernego korzystania z tej formy przez pracodawców. Traktować tego typu zachowanie można w kategoriach chęci ograniczania kosztów prowadzenia działalności, ale nie koniecznie w jednoznaczny sposób staż pomaga wejść bezrobotnym na trwałe na rynek pracy. Spośród wszystkich badanych po odbyciu stażu pracę znalazło jedynie 34% respondentów.
- Jako wartościową formę wsparcia dla bezrobotnych ocenić należy dofinansowywanie działalności gospodarczej, tym bardziej, że badani bezrobotni oceniali procedury ubiegania się o środki na wsparcie jako jasne i czytelne, a ok. 25% firm utworzonych przez bezrobotnych dała dodatkowe zatrudnienie dla innych osób. Ponadto aż 95% badanych firm deklarowało zatrudnianie w niedalekiej przyszłości nowych pracowników.

Wnioski cz. IV

- We wszystkich badanych formach aktywizacji zawodowej dało się zaobserwować wyraźną przewagę udziału osób młodych – między 18 a 34 rokiem życia, posiadających wykształcenie ponadgimnazjalne lub wyższe – aż 33%. Świadczyć to może zarówno o niedostatecznym popycie na pracę, ale także o wadliwych wyborach edukacyjnych i przypadkowych ścieżkach kariery zawodowej osób młodych.
- Głównymi powodami korzystania ze wsparcia przez firmy było obniżenie kosztów stworzenia miejsca pracy, obniżenie kosztów pracy, a także przygotowanie pracownika do wykonywania określonych obowiązków. Na potrzebę zmniejszenia kosztów pracy zwracały uwagę głównie firmy, które korzystały z refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy – aż 63% wskazań. Wielokrotnie sygnalizowane przez firmy z terenu województwa świętokrzyskiego postulaty zmniejszenia kosztów pracy stanowią przesłankę do takiego kierunkowania rozwoju gospodarczego, który preferuje działalności pracochłonne, wymagające bezpośredniego zatrudnienia pracownika, nie zaś działalności kapitałochłonne zmniejszające zatrudnienie.

Wnioski cz. V

- Większość pracodawców chwaliła współpracę z PUP, artykułując dobry dostęp do informacji oraz dobry kontakt z pracownikami urzędów pracy. Negatywne oceny dotyczyły głównie pracodawców wnioskujących o kolejnych stażystów bądź zbyt krótki okres odbywania stażu.
- Ważnym aspektem badania była analiza efektywności kosztowej poszczególnych form wsparcia. Najwyższą efektywność wykazały prace interwencyjne, następnie zaś roboty publiczne, nieco mniej efektywne okazało się przygotowanie zawodowe w miejscu pracy. Najniższą zaś efektywnością kosztową charakteryzowała się refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy. Wnioskować można, iż ta forma wiąże się z dodatkowymi zakupami takimi jak zakup materiałów, urządzeń i innych trwałych elementów stanowiska pracy, a zatem generuje dodatkowe nakłady.

Wnioski cz. VI

- Wyniki przeprowadzonych badań pozwalają wnioskować, iż kobiety potrzebują większego wsparcia w powrocie na rynek pracy od mężczyzn. Z tego względu kobiety są bardziej aktywne od mężczyzn jeżeli chodzi o korzystanie z aktywnych form wsparcia mimo to, gorzej oceniają własne umiejętności radzenia sobie na rynku pracy i w mniejszym stopniu widzą przełożenie ich udziału w aktywnych formach na poprawę sytuacji. Kobiety kierują się również innymi motywami przy korzystaniu ze wsparcia. Jak wynika z badania, w większym stopniu niż mężczyznom zależy im na zdobyciu doświadczenia i kwalifikacji zawodowych. Wśród uczestniczek staży najwięcej było kobiet, które długo przebywały w zasobie bezrobocia. W przypadku dofinansowania działalności gospodarczej zarówno wśród osób z bardzo krótkim jak i z bardzo długim okresem przebywania w zasobie bezrobocia dominują kobiety. Potrzeba większego wsparcia kobiet przejawia się również w ich opinii, iż bez pomocy UP nie założyłyby firmy. Szybciej się też zrażają niepowodzeniami zamykając całkowicie firmę i z tego też względu kobiety dominują w grupie osób, których firma już nie działa na rynku. Firmy zakładają raczej lepiej wykształcone kobiety (z wyższym i pomaturalnym) i w większych miastach (powyżej 5 tys. mieszkańców). Gorsze postrzeganie przez kobiety własnych możliwości na rynku pracy jest uzasadnione, ponieważ spośród firm powstałych w wyniku dofinansowania działalności gospodarczej i zatrudniających pracowników jedynie 38% firm zatrudnia kobiety. Kobiety stanowią również zaledwie 37% wszystkich zatrudnionych pracowników.

Rekomendacje cz. I

- W wyniku przeprowadzonych badań, a także w oparciu o literaturę przedmiotu oraz doświadczenie zespołu eksperckiego i badawczego proponujemy podjęcie następujących działań o charakterze strategicznym i operacyjnym:
- W procesie rekrutacji pracowników do PUP należy zwrócić uwagę na posiadanie przez nich wiedzy o powiązaniu rynku pracy z regionalną gospodarką. Wiedza ta powinna być pogłębiona w trakcie doskonalenia zawodowego w formie szkoleń i studiów podyplomowych organizowanych dla pracowników PUP. Monitoring zmian w strukturze gospodarki zwiększa efektywność doboru instrumentów polityki rynku pracy w wymiarze lokalnym. Stworzenie systemu doskonalenia zawodowego dla pracowników PUP w zakresie wiedzy o gospodarce regionalnej stanowiłoby element profesjonalizacji kadr urzędów pracy. Koordynatorem tego przedsięwzięcia powinien zostać WUP we współpracy ze specjalistami ze świata nauki, którzy mogliby ten system zaprojektować i wyposażyć metodycznie. Czas realizacji tego przedsięwzięcia – do końca 2013 roku.

Rekomendacje cz. II

- Bezrobocie w powiatach województwa świętokrzyskiego ma podłoże głównie demograficzne, wśród osób młodych „wchodzących” na rynek pracy wiele z nich, już na wejściu ma kwalifikacje nieadekwatne do lokalnych potrzeb. Wymaga to zmiany w zakresie kształtowania oferty edukacyjnej w poszczególnych powiatach województwa. Obowiązkiem władz samorządowych na szczeblu powiatowym jest efektywne wykorzystanie lokalnych zasobów pracy. Niezbędne jest aktywne oddziaływanie Powiatowych Rad Zatrudnienia na kształtowanie odpowiedniej polityki edukacyjnej i wydawanie opinii o uruchamianiu kolejnych specjalności w szkołach w oparciu o rzeczywistą diagnozę rynku pracy. Elementem tych działań jest także wczesna pomoc w kształtowaniu wyborów zawodowych młodzieży. Koniecznym działaniem jest obowiązkowe zatrudnianie doradców zawodowych w szkołach ponadpodstawowych oraz koordynacja PUP z pracą poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Rekomendacje cz. III

- Urzędy pracy powinny w sposób elastyczny podchodzić do stosowania instrumentów rynku pracy. Efektywność poszczególnych rodzajów wsparcia dla bezrobotnych jest różna i zmienna w czasie. Proponujemy istotne ograniczenie strumienia pieniądza na niektóre formy wsparcia takie jak staże i szkolenia grupowe, ze względu na małą trwałość zatrudnienia i niewielkie prawdopodobieństwo wejścia na stałe bezrobotnego na rynek pracy. Wyższą efektywnością wykazują się szkolenia indywidualne zgodne z oczekiwaniami bezrobotnych i oczekiwaniami pracodawców. Proponujemy także przesuwanie środków na uruchamianie własnej działalności gospodarczej oraz na subsydiowane formy zatrudnienia, zwłaszcza na działania polegające na refundacji kosztów zatrudnienia oraz przygotowanie zawodowe w miejscu pracy. Działania te byłyby zgodne z postulowaną przez UE zasadą kształcenia w miejscu pracy, co daje podstawy do tworzenia trwałego zatrudnienia.
- Pracownicy Powiatowych Urzędów pracy powinni w większym stopniu skupić się na nawiązywaniu współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami poprzez kontakty bezpośrednie. Doświadczenia pokazują, iż nawiązanie efektywnej sieci współpracy jest możliwe w oparciu o bezpośrednie, osobiste relacje między urzędnikiem a otoczeniem/przedsiębiorcami. Należy zatem organizować cykliczne spotkania z pracodawcami, przynajmniej raz na kwartał, tak by poznać ich preferencje w zakresie popytu na konkretne kwalifikacje. W każdym z PUP należy wyselekcjonować pracownika odpowiedzialnego za tworzenie lokalnej sieci współpracy z pracodawcami – czas realizacji do końca 2012 roku.

Rekomendacje cz. IV

- Obok rozwijania wiedzy zawodowej wśród pracowników PUP niezbędne jest też kształtowanie ich umiejętności interpersonalnych, tak by skuteczniej diagnozowali sytuację bezrobotnych i potrafili ocenić ich problemy natury osobistej, uzależnienia, wykluczenie z życia społecznego bezrobotnych. Zła kondycja psychofizyczna bezrobotnych stanowi istotną barierę w ich powrocie na rynek pracy i obniża realne możliwości aktywizacji zawodowej. Niezbędne jest organizowanie cyklicznych szkoleń dla pracowników PUP, które rozwijałyby umiejętności interpersonalne. Należy opracować do końca 2012 roku plan szkoleń w każdym z PUP dla pracowników zajmujących się bezpośrednio obsługą bezrobotnych.
- Należy doskonalić metody i techniki służące pomiarowi efektywności zatrudnieniowej poszczególnych rodzajów wsparcia dla bezrobotnych oferowanych przez PUP. Pomiar efektywności powinien być dokonywany w okresie do 12 miesięcy po zakończeniu programu. Umożliwiłoby to długookresowe projektowanie systemu wsparcia na poziomie lokalnym, a także zmniejszyło pośrednio zjawisko wielokrotnej rejestracji tych samych bezrobotnych i ich powrotu do zasobu bezrobocia po programie.

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPOJNOŚCI

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W KIELCACH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

